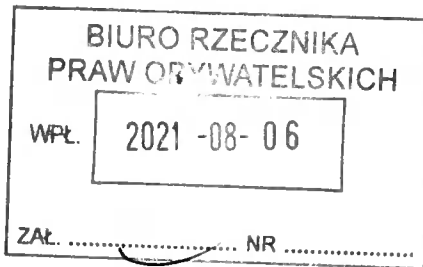

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Członek Zarządu
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

992800/601/712/2021-WZS-13/CH
UNP 2021-00472268

2021
PRZYJAZNY
URZĄD

Warszawa, 30 lipca 2021 r.

RPW/63568/2021 P
Data: 2021-08-06

Pan Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 WARSZAWA

Szanowny Panie Rzeczniku

odpowiadając na pismo Pana Rzecznika, znak: III.7066.127.2020.JJ w sprawie przedłużających się postępowań o świadczenia z ubezpieczenia chorobowego oraz opóźnień wypłat tych świadczeń, informuję.

Zakład świadomy jest roli jaką pełnią zasiłki z ubezpieczenia chorobowego dla osób, które przedkładają wnioski o te świadczenia i dokłada wszelkich starań, aby świadczenia były wypłacane osobom uprawnionym w terminie określonym obowiązującymi przepisami. Mamy to na uwadze także w okresie pandemii, w którym zwiększył się wpływ wniosków o świadczenia z ubezpieczenia chorobowego realizowanych przez Zakład, tj. zasiłków chorobowych, macierzyńskich, opiekuńczych (w tym nowego świadczenia realizowanego przez Zakład w okresie pandemii jakim jest dodatkowy zasiłek opiekuńczy) oraz świadczeń rehabilitacyjnych.

Należy także zaznaczyć, że w okresie pandemii zwiększył się zakres zadań wykonywanych przez Zakład realizowanych na podstawie przepisów Tarczy Antykryzysowych, m.in.: o wypłaty świadczeń postojowych, dodatkowych zasiłków opiekuńczych, dodatków solidarnościowych, obsługę zwolnień z opłacania składek czy też obsługę bonów turystycznych.

W roku 2020, począwszy od marca odnotowaliśmy wzrost liczby wniosków o zasiłki z tytułu choroby i macierzyństwa, w porównaniu z rokiem 2019.

W 2020 r. komórki zasiłków rozpatrzyły 6 902 133 sprawy o wypłatę świadczeń krótkoterminowych i zasiłków pogrzebowych. W porównaniu do 2019 r. nastąpił wzrost liczby spraw o 39,83%. Zmiany w liczbie rozpatrzonych spraw, z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów zasiłków, przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Liczba rozpatrzonych spraw w latach 2019-2020

Wyszczególnienie		Rok 2019	Rok 2020
<i>Liczba rozpatrzonych spraw ogółem</i>		4 936 051	6 902 133
<i>w tym zasiłki z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego</i>	<i>Ogółem</i>	4 585 365	6 510 730
	<i>zasiłek chorobowy</i>	3 635 254	4 104 597
	<i>zasiłek macierzyński</i>	293 908	247 102
	<i>zasiłek opiekuńczy</i>	395 343	1 829 920
	<i>świadczenie rehabilitacyjne</i>	260 772	328 976
	<i>zasiłek w wys. zasiłku macierzyńskiego</i>	84	128
	<i>zasiłek wyrównawczy</i>	4	7
<i>w tym zasiłek pogrzebowy</i>		350 686	391 403

W roku 2021 wpływ wniosków o zasiłki nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. W okresie od stycznia do czerwca 2021 r. wpłynęło ponad 3 mln wniosków o zasiłki. W analogicznym okresie w 2019 r. wpłynęło ponad 2,5 mln wniosków. Zatem w okresie od stycznia do czerwca 2021 r. wpłynęło o około 20% więcej wniosków niż w tym samym okresie w 2019 roku. Szczegółowe dane z podziałem na miesiące obrazuje Tabela 2.

Tabela 2. Liczba rozpatrzonych spraw w pierwszym półroczu 2019 r. i 2021 r.

Miesiąc	Liczba spraw w 2019	Liczba spraw w 2021
styczeń	486 158	510 042
luty	438 457	461 874
marzec	445 353	555 573
kwiecień	417 780	638 384
maj	407 889	466 762
czerwiec	339 409	394 153
suma	2 535 046	3 026 788

Informuję, że rozpatrzyliśmy już około 99,44% wniosków o zasiłki, które wpłynęły w 2021 roku. Większość pozostałych to wnioski z ostatnich tygodni, wobec których nie minął jeszcze ustawowy termin na ich rozpatrzenie. Wnioski te są sukcesywnie realizowane, zatem nie można tu mówić o wzrostowej tendencji niewypłaconych świadczeń.

Wszystkie wnioski Zakład stara się rozpatrywać najszybciej jak to jest możliwe, zachowując termin określony obowiązującymi przepisami. Troską Zakładu jest zapewnienie wnioskodawcom jak najszybszego dopływu środków finansowych w sytuacji związanej z chorobą lub macierzyństwem.

Zgodnie z ustawą zasiłkową, ZUS jest zobowiązany wypłacać zasiłki z tytułu choroby i macierzyństwa bieżąco po stwierdzeniu uprawnień, nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do tych zasiłków¹.

Zaznaczam, że zasiłków nie wypłaca się z góry, lecz z dołu, za okres do dnia wypłaty. Zatem, jeśli dokumenty niezbędne do wypłaty zasiłku wpłyną do ZUS przed upływem okresu, za który zasiłek przysługuje, zasiłek wypłaca się nie później niż w terminie 30 dni od dnia następującego po ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, za który zasiłek przysługuje. Jeżeli zasiłek przysługuje za niepełny miesiąc kalendarzowy, termin 30 dni liczy się od dnia następującego po ostatnim dniu okresu, za który zasiłek przysługuje.

---

¹ Art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1133).

Każdy wniosek musi być rozpatrzony indywidualnie, a świadczenie może zostać wypłacone dopiero po ustaleniu, że wnioskodawca jest osobą do niego uprawnioną. Muszą być także złożone wszystkie wymagane przepisami dokumenty do ustalenia prawa i wypłaty zasiłku.

W wielu przypadkach przedłużający się okres oczekiwania na zasiłek nie jest spowodowany wyłącznie przyczynami leżącymi po stronie ZUS. Przyczynami tymi mogą być także przedkładane przez ubezpieczonych, płatników składek niekompletne dokumenty w celu ustalenia uprawnień do zasiłku, bądź dokumenty które zawierają braki formalne.

Wydłużenie okresu rozpatrywania sprawy może być także spowodowane okolicznościami w danej sprawie, które nie pozwalają stwierdzić zaraz po wpływie do ZUS wniosku o zasiłek, czy wnioskodawca podlega ubezpieczeniu chorobowemu, co jest warunkiem sine qua non do przyznania prawa do zasiłku. Często ZUS jest zobowiązany prowadzić postępowania wyjaśniające w tych sprawach.

W przypadku osób prowadzących działalność pozarolniczą, dłuższe oczekiwanie na wypłatę zasiłku może wynikać z ogólnych zasad ustalania prawa do zasiłków. Zakład przed wypłatą zasiłku ustala bowiem, czy osoba występująca o zasiłek podlega ubezpieczeniu chorobowemu, ponieważ tylko wtedy przysługuje jej zasiłek. W przypadku osób prowadzących działalność pozarolniczą ubezpieczenie chorobowe ma charakter dobrowolny i ustaje z powodu nieopłacenia należnej składki na to ubezpieczenie. Jeżeli wniosek dotyczy choroby, która rozpoczęła się np. w maju 2021 r., Zakład może przyznać prawo do zasiłku dopiero po opłaceniu składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za maj, której termin płatności przypada na 10 czerwca 2021 r. (osoby prowadzące działalność jednoosobowo) albo 15 czerwca 2021 r. (osoby prowadzące działalność zatrudniające pracowników).

Ponadto przedłużający się czas rozpatrywania spraw zasiłkowych w niektórych przypadkach wynika z toczących się przed sądem postępowań, których rozstrzygnięcia mają wpływ na przyznanie albo odmowę prawa do zasiłku.

Zatem, nie zawsze przedłużające się oczekiwanie wnioskodawcy na wypłatę zasiłku wynika z przyczyn leżących po stronie ZUS, choć może być przez niego odbierane jako zwłoka po stronie ZUS.

Te wnioski o wypłatę świadczeń, które nie zostały zrealizowane są procedowane, a każdy wnioskodawca jest poinformowany o stanie swojej sprawy. Są to właśnie sprawy, w których prowadzone są postępowania wyjaśniające, dot. m.in. podlegania ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu, pozyskiwania od ubezpieczonych lub płatników składek brakującej dokumentacji niezbędnej do ustalenia prawa i wypłaty zasiłku.

Pomimo zdarzających się opóźnień wszystkie należne środki są świadczeniobiorcom sukcesywnie wypłacane.

W celu przyspieszenia realizacji wypłat zasiłków Zakład podjął odpowiednie działania, m.in.:

- wprowadził nowe instrumenty informatyczne, które przyspieszają i usprawniają obsługę wniosków, dotyczy to szczególnie wypłat zasiłków za kolejne okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy,
- monitoruje sprawy niezafatwione przez oddziały ZUS oraz postępy w tym zakresie w poszczególnych oddziałach ZUS, w tym przekazuje do Oddziałów ZUS raporty o stanie zaległości,
- wprowadził zmiany w organizacji pracy w komórkach wypłacających zasiłki, polegające np. na wspieraniu komórek zajmujących się obsługą wniosków o zasiłki przez pracowników innych komórek.

W piśmie Pana Rzecznika nie zostały wskazane konkretne przypadki wielomiesięcznego oczekiwania na wypłatę zasiłków, w związku z tym nie możemy odnieść się do spraw, na tle których zostało wystosowane pismo Pana Rzecznika. Jeżeli otrzymamy dane w konkretnych sprawach, to zbadamy przyczyny, które spowodowały oczekiwanie na wypłatę zasiłków.

Z wyrazami szacunku

Członek Zarządu

Dorota Bieńiasz
Dorota Bieńiasz

UMP 2021-0047 2268

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

ul. Szamocka 3, 5
01-748 Warszawa

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
DEPARTAMENT ZASILKÓW
ul. Szamocka 3, 5
01-748 Warszawa

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa Nr 1078347 z Poczta Polska S.A.
z dnia 28.12.2020 r.
Nadano w UP Warszawa 86

OPLATA POBRANA TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa Nr ID 321280/W
Poczta Polska S.A. z dnia 12.10.2017 r.
Nadano w UP Warszawa 86

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPL. 2021-08-06
ZAŁ. .... NR .....

W przypadku niedostarczenia prosimy
zwrócić nieotwarty list do nadawcy
lub najbliższej placówki ZUS

